

Studiu de caz: Educația în România

Un studiu de caz interesant este cel al politicilor românești din domeniul educației. Acest studiu este prezentat pe larg sub forma unui raport care face parte din volumul II al colecției ***Evaluările tematice ale politicii educaționale privind educația în Europa de Sud - Est - FYROM, Moldova, Muntenegru, România, Serbia*** publicată în 2003. În cadrul fiecărui raport în parte ne este oferită o privire generală asupra sistemului educațional și a problemelor sale, asupra barierelor care îngreunează reformele din domeniul educației și de asemenea sunt făcute o serie de recomandări cu scopul de a ajuta guvernele în cauză să îmbunătățească sistemul educațional. În aceste rapoarte sunt abordate o serie de teme specifice și anume profesorii, curriculum, guvernarea, finanțele, educația și îngrijirea preșcolară, învățământul profesional, învățământul terțiar.

Studiul de caz pe care îl avem în vedere începe cu o prezentare a unor date generale despre România privind demografia, contextul politic, cadrul legal și obiectivele politice din domeniul educației. De asemenea ne este prezentată structura sistemului educațional care reușește să cuprindă toate ciclurile, de la învățământ preșcolar la cel superior precum și învățământul special. Totodată ne sunt prezentate instituțiile responsabile din acest domeniu precum și reformele din educație începând cu 1989.

Încă de la început ne sunt prezentate o serie de aspecte negative cu care se confruntă România și anume că numărul copiilor din România este în scădere, lucru care se reflectă și în cererile privind școlarizarea, o scădere a înscrierilor în învățământul pre-terțiar, o rată mare a abandonului școlar înainte de a absolvi învățământul obligatoriu de 8 clase. La acestea se adaugă o eficiență scăzută a învățământului pentru piața muncii deoarece la nivelul anului 1999, peste 40% dintre șomeri erau absolvenți de liceu.[1]

În ceea ce privește **inspectoratele**, experții OECD vorbesc despre nevoia implementării unor modele inovatoare care ar îmbunătăți managementul unităților de învățământ și identifică o serie de minusuri ale inspectorilor cum ar fi faptul că aceștia nu au cunoștințe în management, resurse umane sau complementaritate interdisciplinară.[2]

De asemenea, și atunci când vine vorba de **finanțările** din domeniul educației au fost descoperite o serie de probleme și anume că guvernul central ignoră nevoile unităților școlare, lipsa transparenței privind bugetele alocate școlilor, faptul că regulile de alocare bugetară sunt prea rigide, faptul că un procent de 85% din buget se duce doar pe salariile profesorilor, existența disparităților regionale privind alocarea resurselor financiare.[3]

Probleme sunt și atunci când vorbim de **echitatea privind accesul la educație** al copiilor defavorizați, situațiile copiilor romi fiind un caz special. Problemele identificate sunt următoarele: o treime dintre copiii din România nu au acces la educația preșcolară din cauza situației financiare, lipsa fondurilor pentru a facilita accesul la învățământul preșcolar, un procent de 3% dintre copii nu iau parte la învățământul obligatoriu, rata ridicată a abandonului școlar la sfârșitul clasei a VIII-a, achiziționarea manualelor de către părinți la nivelul învățământului secundar superior, problema taxelor la examenele importante cum ar fi cele pentru admiterea la liceu, universități, problema pregătirii de către profesori contra cost, excluderea copiilor romi și ai celor cu nevoi speciale precum și lipsa oportunităților.[4]

Starea precară a clădirilor unităților școlare precum și lipsa echipamentelor necesare pentru desfășurarea orelor. La acestea se adaugă condițiile grele pe care elevii le au de suferit pe parcursul cursurilor: lipsa căldurii, lipsa transportului în comun în zonele rurale, lipsa calculatoarelor, a cărților.[5]

În ceea ce privește **profesorii**, se constată un număr mare al profesorilor necalificați precum și remunerarea slabă a celor care activează în acest domeniu. La acestea se adaugă nevoia unei mai bune pregătiri a viitorilor profesori prin practica pedagogică din timpul studiilor universitare, crearea de oportunități pentru profesorii necalificați în vederea calificării dar fără a continua studiile universitare la zi, o instruire continuă a

profesorilor.[6]

De asemenea, au fost identificate o serie de probleme pe nivele de învățământ. **Educația și îngrijirea preșcolară** are o serie de minusuri cum ar fi: sprijin financiar insuficient din partea guvernului, lipsa unei strategii coerente, abandon școlar ridicat din cauza situațiilor financiare extrem de proaste ale familiilor. **Învățământul profesional** se confruntă cu incapacitatea de a se adapta la cerințele pieței, abandonul școlar, lipsa resurselor financiare, cadre didactice demoralizate din cauza ineficienței acestei forme de învățământ și a remunerației, lipsa manualelor moderne. **Învățământul universitar** se confruntă cu probleme precum: numărul specializărilor pe care le oferă universitățile nu reflectă nevoile pieței, faptul că unii profesori de la stat lucrează la privat este în dezavantajul studenților deoarece poate duce la amânarea unor cercetări, deficiențe în finanțare, necesitatea finanțării unor mai multe locuri pentru studenții de la buget pentru a promova învățământul superior.[7]

În urma identificării acestor probleme, experții OECD au făcut o serie de recomandări cu scopul de a remedia situația din învățământul românesc.

În ceea ce privește managementul educațional precum și finanțările din acest domeniu, s-a recomandat îmbunătățirea sistemului informațional în care sunt cuprinse date de bază despre elevi, studenți, calificările cadrelor didactice, resursele financiare, costuri, materiale și echipamente educaționale, absențe, abandon. De asemenea, s-a propus implementarea evaluării unităților de învățământ școlare precum și a instituțiilor superioare și a cu scopul de a le monitoriza. Totodată este nevoie de o comunicare strategică la toate nivelurile: aici se includ și asociațiile de părinți, autoritățile locale, mass-media. Informația va circula atât de sus în jos cât și de jos în sus. În plus, se recomandă îmbunătățirea capacității manageriale a administratorilor de unități școlare și instituții superioare.[8]

În ceea ce privește echitatea și accesul la educație a copiilor romi și a celor cu dizabilități, se recomandă numirea unui inspector care să asigure echitatea copiilor romi în școală. Extinderea nevoilor speciale prin includerea dislexiei, a sindromului deficitului de atenție, problemele sociale. La aceasta se adaugă instruirea cadrelor didactice în acest sens. Revizuirea legilor și practicilor inutile pentru îmbunătățirea

vieții copiilor cu deficiențe.[9]

Recomandări privind curriculum, materiale și evaluări: un nou curriculum în care se stabilesc cunoștințele și abilitățile pe care un elev trebuie să le dobândească până la finalul învățământului obligatoriu, introducerea educației pentru cetățenie și stabilirea unui set de reguli care includ drepturile și îndatoririle elevilor, reglementarea pieței manualelor școlare, introducerea unor examene de evaluare națională standardizate. [10]

În ceea ce privește profesorii, se recomandă stabilirea unor standarde de pregătire pentru profesori, programe de formare continuă pentru profesori, crearea mentorilor, accent pe învățare activă, munca în echipă pentru cadrele didactice pentru dezvoltarea unor abilități interdisciplinare, învățământ la distanță pentru cadrele didactice care activează.[11]

De asemenea sunt făcute recomandări pe nivele de învățământ. Învățământ preșcolar: prioritizarea copiilor din zonele defavorizate, acordarea de suport copiilor defavorizați sau cu handicap pentru integrarea în școlarizarea obișnuită. Învățământ profesional: colaborarea cu angajatorii pentru dezvoltarea unor abilități specifice, sesiuni de formare în cadrul întreprinderii, îmbunătățirea programelor de orientare profesională. Învățământ terțiar: formarea de manageri pentru a administra finanțele mai eficient, instruirea studenților conform cerințelor pieței, crearea unui echilibru între instituțiile universitare publice și private, creșterea răspunderii față de guvern.[12]

Referințe

***(1973).*OECD. History. Aims. Structure.* the Information Service.

<https://cdn.calisphere.org/data/28722/8w/bk0003z6f8w/files/bk0003z6f8w-FID1.pdf>

***(2003). *Reviews of National Policies for Education South Eastern Europe FYROM, Moldova, Montenegro, Romania, Serbia*, vol. II. OECD.

https://read.oecd-ilibrary.org/education/reviews-of-national-policies-for-education-south-eastern-europe-2003_9789264030879-en#page1

OECD. <https://www.oecd.org/>

****What is the OECD (Organization for Economic Cooperation and Development)?*.
Corporate Finance Institute.

<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/economics/oecd/>

***Organisation for Economic Co-operation and Development. Historical Archives of the European Union.
<https://archives.eui.eu/en/isaar/41>

---

[1] ****Reviews of National Policies for Education South Eastern Europe FYROM, Moldova, Montenegro, Romania, Serbia*, vol. II, OECD, 2003, pp. 277-278

[2] Ibidem, p.282

[3] Ibidem, pp. 285

[4] Ibidem, pp. 290-292

[5] Ibidem, p.293

[6] Ibidem , pp. 307-308

[7] Ibidem, pp. 317-326

[8] Ibidem, pp. 327-328

[9] Ibidem, pp.328-329

[10] Ibidem, pp. 329-330

[11] Ibidem, pp. 330-331

[12] Ibidem, pp. 331-333

Revision #1

Created 13 December 2023 07:46:16 by Christian Nasulea

Updated 19 January 2024 10:15:18 by Christian Nasulea